

12.5.2024 Ensimmäisen (Nikean) kirkolliskokouksen 318 pyhien isien sunnuntai

Aamupalveluksen evankeliumi

”Tämän jälkeen Jeesus taas ilmestyi opetuslapsilleen, nyt Tiberiaanjärvellä. Se tapahtui näin: Siellä olivat yhdessä Simon Pietari, Tuomas eli Didymos, Natanael Galilean Kaanasta, Sebedeuksen pojat ja kaksi muuta Jeesuksen opetuslasta. Simon Pietari sanoi: ”Minä lähden kalaan.” ”Me tulemme mukaan”, sanoivat toiset. He nousivat veneeseen ja lähtivät järvelle, mutta eivät saaneet sinä yönä mitään. Aamun koittaessa Jeesus seiso i rannalla, mutta opetuslapset eivät tunteneet häntä. Jeesus huusi heille: ”Kuulkaa miehet! Onko teillä mitään syötävää?” ”Ei ole”, he vastasivat. Jeesus sanoi: ”Heittäkää verkko veneen oikealle puolelle, niin saatte.” He heittivät verkon ja kalaa tuli niin paljon, etteivät he jaksaneet vetää verkkoa ylös. Silloin se opetuslapsi, joka oli Jeesukselle rakkain, sanoi Pietarille: ”Se on Herra!” Kun Simon Pietari kuuli, että se on Herra, hän kietaisi ylleen viittansa, jonka oli riisunut, ja hyppäsi veteen. Muut opetuslapset tulivat veneellä ja vetivät kalojen täyttämää verkkoa perässään, sillä rantaan ei ollut paljonkaan matkaa, vain parisataa kyynärää. Rannalle noustessaan opetuslapset näkivät, että siellä oli hiilloksella paistumassa kalaa sekä leipää. Jeesus sanoi heille: ”Tuokaa tänne niitä kaloja, joita äsken saitte.” Simon Pietari meni veneeseen ja veti verkon maihin. Se oli täynnä isoja kaloja, mutta vaikka kaloja oli paljon – kaikkiaan sataviisikymmentäkolme – verkko ei revennyt. Jeesus sanoi: ”Tulkaa syömään.” Kukaan opetuslapsista ei rohjennut kysyä: ”Kuka sinä olet?”, sillä he tiesivät, että se oli Herra. Jeesus tuli, otti leivän ja antoi heille, samoin hän antoi kalaa. Tämä oli jo kolmas kerta, kun Jeesus kuolleista noustuaan ilmestyi opetuslapsilleen.” (Joh. 21: 1 – 14, X. Ylösnousemusevankeliumi)

Meillä on Jeesuksen ilmestymiskertomuksissa kaksi eri paikkaa, toinen on Jerusalem, toinen on Galilea. Enkeli oli sanonut haudalla käyneille naisille, että opetuslapset näkevät Jeesuksen Galileassa, Jeesus myös itse kertoi sen naisille (Matt. 28: 5 – 10, Mark. 16:7).

Jos vertaamme tätä kertomusta Luukkaan kertomukseen Pietarista kumppaneineen kalastamassa (Luuk. 5: 1 – 11), niin huomaamme niissä paljon yhteneväisyyksiä. Yksi mahdollisuus on, että Luukas laatiessaan kirjoittamaansa evankeliumia, on laittanut ylösnousemuskertomuksen ”väärään kohtaan”.

Jeesus huusi rannalta opetuslapsille. Siinä vaiheessa opetuslapset eivät tunnistanee Häntä. Tämä sama asia toistuu muissakin ylösnousseen ilmestymisissä. Emmauksen tien kulkijat eivät tunnista Häntä (Luuk. 24: 16) eikä Magdalan Mariakaan (Joh. 20: 15).

Yhdenvertaisuus Luukkaan kalastuskertomuksen ja tämän Johanneksen kertoman ylösnousseen välillä on suuri. Opetuslapset olivat kalastaneet yön ilman menestystä, Jeesuksen käsky heittää verkot, suuri kalansaalis, Pietarin reaktio suureen kalansaaliiseen, kala lähetystyön vertauksena, verkon kunto.

Erojakin kertomusten välillä on: veneen sijainti, Jeesuksen vaatimus käyttää venettä, Pietarin erilainen käyttäytyminen, muiden veneiden mainitseminen.

”Jeesus taas ilmestyi opetuslapsilleen.” Sanaa ”ilmestyminen” kannattaa miettiä, mitä se kertoo? Ainakin sen, että Jeesus ei ollut koko aikaa ”ihmisten keskuudessa”. Hän ilmestyy vain tietyissä tilanteissa. Onko niin, että Hänen uusi ylösnousemusruumiinsa voi ”ilmestyä” tietyissä tilanteissa Jeesuksen niin halutessa ja muissa tilanteissa Hän on ihmisille näkymätön?

Opetuslapset ovat saaneet rohkeutta, he eivät tässä kertomuksessa piilottele itseään ”suljettujen ovien takana”. Toisaalta tapahtumapaikka on kaukana Jerusalemin ulkopuolella Galileassa, missä juutalaisten vaikutusvalta oli pienempi. Opetuslasten tehtävä ei ole vielä heille selvinnyt, lähetystyö ei ole vielä alkanut. He ovat harjoittamassa alkuperäistä ammattiaan, kalastusta.

Jeesuksen rakkain opetuslapsi (apostoli Johannes) sanoi: ”Se on Herra!” Siinä vaiheessa Pietari ymmärsi asian. Mistä Johannes pystyi päättämään tai tietämään, kuka rannalla olija oli? Nyt suomenkielinen uusi käännös tuo meille ongelman. Jakeessa viisi Jeesus huusi heille: ”Miehet”. Vanhempi käännös on ”Lapset”. Tätä sanaa käytetään monien eri kielten käännöksissä. Sanalla lapsi Johanneksen seurakunnissa ihmiset määrittivät itseään. Kyseessä on Johanneksen käyttämä sana. Samalla tavoin Magdalan Maria tunnisti Jeesuksen, kun Jeesus käytti nimeä Maria. Siis oikean sanan käyttäminen aikaansaa ymmärryksen niin Johanneksessa kuin Mariassa.

Jakeessa yhdeksän mainitaan, että hiilloksella oli paistumassa kalaa sekä leipää. Siitä huolimatta Jeesus sanoi, että opetuslasten piti tuoda äsken kalastettuja kaloja. Näin saalis yhdistyy ateriakohtaukseen. Jos opetuslapset ovat ihmisten kalastajia, niin nyt Kirkkoon liittyneet tuodaan yhteiselle aterialle, ehtoolliselle..

Kalojen lukumäärä, 153, on kiistelty asia. Lukumäärä voi viitata Kirkon leviämiseen kaikkialle maailmaan. Tai se, että verkko ei revennyt, voi viitata siihen, että Kirkko säilyy yhtenäisenä.

Kertomus suuresta kalansaaliista muuttuu ylösnousseen kohtaamiseksi aterian yhteydessä.

Emmauksen tien kertomuksessa opetuslapset tunnistavat Jeesuksen Hänen murtaessaan leipää (Luuk. 24: 30 – 31). Jeesuksen ilmestyessä vähän myöhemmin opetuslapsilleen, Hän heidän nähtensä söi kalaa (Luuk. 24: 42 – 43). Jeesuksen ruokkiessa viisituhatta miestä, Hän jakoi leivät ja kalat (Joh. 5: 9 – 11). Voi olla, että Johanneksen perustamien seurakuntien jäsen näissä ravitsemiskertomuksissa muistaa Jeesuksen läsnäolon eukaristisella aterialla.

Evankeliumin kirjoittaja toteaa: ”Tämä oli jo kolmas kerta, kun Jeesus kuolleista noustuaan ilmestyi opetuslapsilleen.”

Kirkon opettajat ovat tätä kertomusta selittäessään käyttäneet sitä myös vertauskuvallisessa mielessä. Ennen Kristusta ollutta Vanhan testamentin aikaa kuvataan yönä. Se päättyy Vanhurskauden auringon (Kristuksen) tuloon maailmaan. Vanhan testamentin aikana epäjumalanpalveluksen pimeys vallitsi ja profeetat eivät saaneet saalista. Vaikka Vanha testamentti kertoo Jumalan valitusta kansasta, Israelista, sekin luopui oikean Jumalan palvelemisesta langeten epäjumalanpalvelukseen. Mutta aamulla Vanhurskauden aurinko säteili ja apostolinen verkko laskettiin oikealle puolelle. Oikea puoli ilmaisee oikean opetuksen, siihen verrattuna vasen puoli on epätäydellinen lain ja profeettojen puoli. Verkkoa nostettaessa se tuo saaliin. Luku sata kertoo pakanoiden määrästä ja luku viisikymmentä israelilaisista. Luku kolme kertoo uskosta Pyhään Kolminaisuuteen. Ilman uskoa Pyhään Kolminaisuuteen ei olisi saatu mitään saalista. ”Tulkaa syömään” on kutsu pyhän työn jälkeiseen lepoon.

Päivän epistola

”Paavali oli näet päättänyt purjehtia Efesoksen ohi, ettei häneltä kuluisi liiaksi aikaa Aasiassa. Hän piti kiirettä ehtiäkseen, mikäli mahdollista, helluntaiksi Jerusalemiin. Miletoksesta Paavali lähetti sanan Efesokseen ja kutsui seurakunnan vanhimmat luokseen. Kun nämä olivat tulleet, Paavali puhui heille: ”Pitäkää huoli itsestänne ja koko laumasta, jonka kaitsijoiksi Pyhä Henki on teidät pannut; huolehtikaa seurakunnasta, jonka Herra omalla verellään on itselleen lunastanut. Minä tiedän, että lähtöni jälkeen teidän joukkoonne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä. Teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka julistavat totuudenvastaisia oppeja vetääkseen opetuslapset mukaansa. Olkaa siis valveilla ja muistakaa, että minä kolmen vuoden ajan olen lakkaamatta, yötä päivää kyynelsilmin opastanut itse kutakin teistä. ”Jätän nyt teidät Jumalan ja hänen armonsan sanan haltuun, sen sanan, jossa on voima rakentaa teitä ja antaa perintöosa kaikkien pyhitettyjen joukossa. Hopeaa tai kultaa tai vaatteita en ole keneltäkään halunnut. Te tiedätte itse, että minä näillä käsilläni olen hankkinut itselleni ja tovereilleni sen, mitä olemme tarvinneet. Kaikin tavoin olen teille osoittanut, että näin, työtä tehden, tulee huolehtia vähäosaisista muistaen Herran Jeesuksen omat

sanat: ”Autuaampi on antaa kuin ottaa.” Näin puhuttuaan Paavali polvistui ja rukoili yhdessä toisten kanssa.” (Ap.t. 20: 16 – 18, 28 – 36)

Paavalin päätös olla käymättä Efesoksessa voi liittyä kahteen asiaan. Toinen liittyy tekstissä olevaan mainintaan, että hän koetti ennättää helluntaiksi Jerusalemiin. Toinen on se, että Efesoksessa oli syntynyt ongelmia, joiden takia Paavali ei ehkä halunnut käydä kaupungissa. Yhteydenpito koettiin kuitenkin tärkeäksi ja tapaaminen järjestettiin läheisessä Miletoksen kaupungissa. Järjestely oli hankala, sillä yhteydenotto Miletoksesta Efesoon vei oman aikansa. Paavali ei todellakaan halunnut mennä Efesokseen.

Seurakunnan vanhimmat tarkoittavat papistoa. Tuohon aikaan kirkollinen sanasto esimerkiksi papistosta ei ollut vakiintunut. Sitten hän puhui Efeson seurakunnan vanhimmille.

Paavalin puheen alkuosa ei ole tekstissämme. Se löytyy: Apostolien teot: 20: 19 – 27.

”Pitäkää huoli itsestänne ja koko laumasta, jonka kaitsijoiksi Pyhä Henki on teidät pannut.” Tästä alkaa puheen tärkein osuus. Kaitsija sanaan kannattaa tutustua. Luukas käyttää tätä sanaa vain yhden kerran. Se tunnetaan eräistä Paavalin lähetyskirjeistä. Sana on kreikaksi *episkopous* joka sanatarkasti käännettynä tarkoittaa silmällä pitäjää, kaitsijaa, piispaa. Aasian alueella ensimmäisellä vuosisadalla kristillisissä seurakunnissa sitä ei oikein käytetty, sen sijaan sitä käytettiin lännessä enemmän ja sana löytyy Paavalin lähetyskirjeistä. Sanaa on käytetty myös kristinuskon ulkopuolella uskonnollisista menoista huolehtivien virkailijain nimityksissä. Juutalaisuudessa ylin kaitsija, silmällä pitäjä, on Jumala, siksi niissä seurakunnissa, missä oli paljon juutalaiskristittyjä, ei käytetty ihmisestä sanaa kaitsija, vaan sanaa vanhempi, seurakunnan vanhimmat. Toisen vuosisadan alussa kristillinen kolmijakoinen pappuus on selvyys, sitä ennen terminologia ei ollut selvää.

Seurakunnan kaitsijalla (piispalla) oli velvollisuus huolehtia seurakunnasta, jonka Herra on verellään lunastanut. Monissa käsikirjoituksissa muoto on ”Jumalan seurakunnasta”. Huoli seurakunnista on Paavalilla suuri, hän näkee tilanteen sellaisena, että seurakuntiin tulee henkilöitä, jotka julistavat väärää opetusta, harhaoppeja. Sana ”susi” on varhaiskristillinen sanonta harhaoppisista. ”Olkaa siis valveilla” merkitsee, että piispan pitää seurata opetusta seurakunnissa.

”Jätän nyt teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, sen sanan, jossa on voima rakentaa teitä ja antaa perintöosa kaikkien pyhitettyjen joukossa.” Paavali on lähdössä pois, eikä tule enää näkemään efesolaisia. Seurakunnan on elettävä Jumalan opetuksen mukaan, Jumalan armossa.

Paavali tekee huomion, että hän on matkallaan omilla töillään ansainnut elantonsa. Tämän pitää olla esimerkkinä seurakunnan papistolle vähäosaisten huolenpidosta. Puhetta seurasi yhteinen rukous.

Päivän evankeliumi

”Tämän puhuttuaan Jeesus nosti katseensa kohti taivasta ja sanoi: ”Isä, hetki on tullut. Kirkasta Poikasi, että Poika kirkastaisi sinut. Sinä olet uskonut kaikki ihmiset hänen valtaansa, jotta hän antaisi ikuisen elämän kaikille, jotka olet hänelle uskonut. Ja ikuinen elämä on sitä, että he tuntevat sinut, ainoan todellisen Jumalan, ja hänet, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen. Minä olen kirkastanut sinut täällä maan päällä saattamalla päätökseen työn, jonka annoit tehdäkseni. Isä, kirkasta sinä nyt minut, ota minut luoksesi ja anna minulle se kirkkaus, joka minulla oli sinun luonasi jo ennen maailman syntyä. ”Minä olen ilmoittanut sinun nimesi niille ihmisille, jotka valitsit maailmasta ja annoit minulle. He olivat sinun ja sinä uskoit heidät minulle. He ovat ottaneet omakseen sinun sanasi ja tietävät nyt, että kaikki, minkä olet minulle antanut, on tullut sinulta. Kaiken sen, minkä olet puhuttavakseni antanut, minä olen puhunut heille, ja he ovat ottaneet puheeni vastaan. Nyt he tietävät, että minä olen tullut sinun luotasi, ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt. ”Minä rukoilen heidän puolestaan. Maailman puolesta minä en rukoile, vaan niiden, jotka sinä olet minulle antanut, koska he kuuluvat sinulle. Kaikki, mikä on minun, on sinun, ja mikä on sinun, on minun, ja minun kirkkauteni on tullut julki heissä. ”Minä en enää ole maailmassa, mutta he jäivät maailmaan, kun tulen luoksesi. Pyhä Isä, suojele heitä nimesi voimalla, sen nimen, jonka olet minulle antanut, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä. Kun olin heidän kanssaan, suojelin heitä nimesi voimalla, sen nimen, jonka olet minulle antanut. Minä varjelin heidät, eikä yksikään heistä joutunut hukkaan, paitsi se, jonka täytyi joutua kadotukseen, jotta kirjoitus kävisi toteen. ”Nyt minä tulen sinun luoksesi. Puhun tämän, kun vielä olen maailmassa, jotta minun iloni täyttäisi heidät.” (Joh. 17: 1 – 13).

Tämä on Jeesuksen jäähyväisrukous. Meidän tekstimme kattaa siitä alkuosan. Rukouksessa on yhtymäkohtia Isä meidän -rukoukseen. Jumalan puoleen käännytään sanalla ”Isä”. Siinä ylistetään Jumalaa ja puhutaan Hänen nimestään, kerrotaan Jumalan tahdon toteuttamisesta ja tämänpäiväisen tekstin jälkeen pyydetään, että Jumala varjेलisi valittuja ihmisiä pahalta (Joh. 17: 15). Rukouksessa tulee ilmi Isän ja Pojan ykseys ja Jeesuksen omistautuminen tehtävänsä. Rukouksen loppuosassa ilmenee opetuslasten yhteys Isään ja Poikaan. Rukous muistuttaa kuvausta annetun tehtävän suorittamisesta. ”Minä en ole enää maailmassa” vahvistaa tehtävän loppuun saattamista, vaikka vielä edessä on tehtävän vaikein osuus, kuolema ristillä. Tekstimme ulkopuolella rukouksen lopussa sen

piiriin Jeesus liittää opetuslapset ja heidän työnsä tuloksena uskoon tulleet (Joh. 17: 14 – 26).

”Isä, hetki on tullut. Kirkasta Poikasi, että Poika kirkastaisi sinut.” Tämä kohta on vaikeaselkoinen. Siihen liittyy se, että Poika on suorittanut Isältään saamansa tehtävän, antanut iankaikkisen elämän. Toisaalta kirkastuminen viittaa tässä myös tulevaan, ristillä tapahtuvaan toimintaan. Samasta asiasta Jeesus oli puhunut jo aikaisemmin: ”Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastunut hänessä. Ja kun Jumala on hänessä kirkastunut, on Jumala myös itsessään kirkastava hänet, ja Jumala tekee sen aivan pian.” (Joh. 13: 31 – 32).

”Sinä olet uskonut kaikki ihmiset hänen valtaansa, jotta hän antaisi ikuisen elämän kaikille, jotka olet hänelle uskonut.” Tässä on Isän antama tehtävä Pojalle. ”Hänen valtaansa” merkitsee kohdetta, ei pakottamista. Ihmisellä on vapaa tahto, jota Jumala kunnioittaa. Me voimme ottaa vastaan ikuisen elämän tai kieltäytyä siitä.

”Ja ikuinen elämä on on sitä, että he tuntevat sinut, ainoan todellisen Jumalan, ja hänet, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen.” Tuntee Jumala merkitsee ikuista elämää. Tähän pyrkiminen on kristityn tehtävä. Voi olla, että tämä jae heijastaa Johanneksen perustamien seurakuntien uskontunnustusta.

”Minä olen kirkastanut sinut täällä maan päällä saattamalla päätökseen työn, jonka annoit tehtäväkseni.” Jeesus kirkastaa Isän maan päällä. Taivaassa sitä ei tarvitse tehdä, siellä Isä on jo kirkkaudessa. Isän kirkastaminen merkitsee maailman pyhittämistä, Saatanan vallan poistamista, Jumalan tuntemisen mahdollisuutta jo tässä maailmassa.

”Isä, kirkasta sinä nyt minut, ota minut luoksesi ja anna minulle se kirkkaus, joka minulla oli sinun luonasi jo ennen maailman syntyä.” Tässä kyseessä oleva kirkastaminen ja kirkkaus viittaa toiseen asiaan, kuin tekstimme alkuosassa oleva puhe kirkkaudesta. ”Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antoi.” Nyt Poika pyytää Isää palauttamaan Hänet siihen asemaan, missä Hän on ollut olemassa jo iankaikkisuudessa. Jeesus on paljon enemmän kuin ihminen, Hän on Jumalasta, Jumalan lähettämänä paljon enemmän, kuin ihmiset Jeesuksen eläessä maan päällä ymmärsivät. Samalla kirkastaminen merkitsee myös mahdollisuutta ihmisen kirkastumiseen, jos hän on Kristuksen kanssa, sillä Kristuksessa oli yhdistyneenä niin Jumala kuin ihminen. Kristuksen kirkastaminen merkitsee myös ihmiselle mahdollisuutta osallistua kirkkauteen.

”Minä olen ilmoittanut sinun nimesi niille ihmisille, jotka valitsit maailmasta ja annoit minulle.” Maailma tarkoittaa tässä sitä maailmaa, joka ei usko. Tästä maailmasta erotettiin osa, joka annettiin Jeesukselle, ja joka nyt uskoo.

Rukouksessa Jeesus siirtyy käsittelemään opetuslapsia, heidän tehtävänsä ja heidän suojelemistaan. ”Kaiken sen, minkä olet puhuttavakseni antanut, minä olen puhunut heille, ja he ovat ottaneet puheeni vastaan. Nyt he tietävät, että minä olen tullut sinun luotasi, ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt.” Opetuslapset tietävät, kuka Jeesus on, mistä hän on tullut ja että Jumala on Jeesuksen opetuksen lähde.

”Minä rukoilen heidän puolestaan. Maailman puolesta minä en rukoile, vaan niiden, jotka sinä olet minulle antanut, koska he kuuluvat sinulle.” Kysymys on uudesta suhteesta. Ne, jotka rakastavat ja uskovat, voivat päästä Isän yhteyteen. Maailma ovat ne ihmiset, jotka eivät usko, eivätkä pääse Isän luo, heillä ei ole uutta suhdetta. ”Jotka sinä olet minulle antanut” voitaisiin ymmärtää väärin. Kyse ei ole jostain tietystä hetkestä, jolloin Poika saa jotain haltuunsa, sillä Pyhän Kolminaisuuden jäsenenä Isä ja Poika jakavat kaiken keskenään. Tämä käy ilmi tekstin jatkuessa: ”Kaikki, mikä on minun, on sinun, ja mikä on sinun, on minun.”

”Minun kirkkauteni on tullut julki heissä” osoittaa, että Kristus, joka jakaa kirkkauden Isän kanssa, kirkastaa niin Itseään kuin Isäänsä pyhittäessään ihmisiä.

”Minä en enää ole maailmassa, mutta he jäävät maailmaan, kun tulen luoksesi.” Tässä kuvataan Pojan paluu Isän luo, silloin Kristus ei ole enää maailmassa. Se kuvaa samalla opetuslasten tehtävää Kristuksen tehtävän jatkajina.

Tämän voisi ajatella olevan ristiriidassa parin Jeesuksen lupauksen kanssa. ”Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti” (Matt. 28: 20) ja ”Vielä vähän aikaa, ettekä te näe minua, taas vähän aikaa, ja te näette minut jälleen” (Joh. 16: 16). Nämä lausumat on annettu tietyssä tilanteessa opetuslapsille, joilla ei ollut vielä käsityskykyä. Rukouksen jatkuessa käy ilmi, että Jumalan suojeleminen on edelleen meidän kanssamme: ”Pyhä Isä, suojele heitä nimesi voimalla, sen nimen, jonka olet minulle antanut, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä.” Jumalan nimen suojelemana me olemme suojassa. Isän ja Pojan ollessa yhtä, Poika on edelleen meidän kanssamme.

”Pyhä Isä” viittaa todennäköisesti jumalanpalvelukseen. Johannes kirjoittaessaan Jeesuksen jäähyväisrukouksesta on voinut lainata jo olemassaolevan jumalanpalveluksen ilmauksia. ”suojele

heitä nimesi voimalla” voi viitata kahteen asiaan. Ensinnäkin Jeesus sai säilytettyä uskossa opetuslapset (lukuunottamatta Juudasta, joka omasta tahdostaan luopui Jeesuksesta) ja toiseksi se voi merkitä Jeesusta paimenena, joka pitää huolta laumastaan.

”Jotta kirjoitus kävisi toteen” toistuu tässä yhteydessä. Jeesus oli sanonut saman heti pestyään opetuslastensa jalat (Joh. 13: 8). Kirjoituksilla viitataan tekstiin: ”Vieläpä ystäväni, johon luotin ja joka söi minun pöydässäni, kääntyy kopeasti minua vastaan.” (Psalmi 41: 10).

Tässä kohdassa kannattaa mainita myös Johannes Kastaja, joka kuului todennäköisesti essealaisiin. Osa Johannes Kastajan oppilaista siirtyi Jeesuksen opetuslapsiksi. Essealaiset kuvasivat yhteisöään nimellä ”ykseys”, johon kuului ihmisiä, jotka olivat erossa ”ulkopuolisista”. Yhteisöön liittymistä kuvattiin kokoontumisena ”ykseyteen”. Evankelista Johanneksen seurakunnissa liittyminen yhteisöön perustui siihen suhteeseen, mikä liittyjällä oli Jeesukseen ja Jumalaan.